

Lijmpomp

Overweeg de aanschaf van een lijmpomp. Deze heeft niet alleen praktische voordelen maar vermindert ook het vrijkomen van oplosmiddelen.

Voorlichting en toezicht

Geef je medewerkers voorlichting over het gebruik van de afzuiging, bijvoorbeeld tijdens een werkoverleg. De richtlijn biedt daarbij een handvat. Er zijn ook voorlichtingsfilms (PIMEX) beschikbaar die je kunt gebruiken.

Zie toe op het naleven van de instructies en gemaakte afspraken.

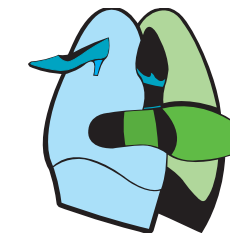
Wat levert mij dit op?

Goede afzuiging en bijbehorende zaken zoals onderhoud, vergt een investering in tijd en geld. Het is daarom goed te bedenken wat dit alles oplevert. Verstandig omgaan met oplosmiddelen zorgt voor:

- Een vermindering van het risico op gezondheidsklachten, eventueel verzuim en WAO-instroom.
- Een vermindering van eventuele geurhinder.
- Een positieve uitstraling naar werknemers en klanten.

– Goed gebruik van de afzuiging –

juli 2006

Deze uitgave werd mede mogelijk gemaakt door een subsidie uit het programma Versterking Arbobeleid Stoffen.

Je maakt dagelijks gebruik van lijm. In veel van deze lijmen zitten oplosmiddelen. Aan het werken met deze oplosmiddelen zitten gezondheidsrisico's. In deze praktijkrichtlijn wordt stilgestaan bij de belangrijkste risico's en wat je zelf kunt doen om je daartegen te beschermen.

Wat zijn de risico's van oplosmiddelen?

Als je in contact komt met een oplosmiddel kan dit je gezondheid beïnvloeden. Enkele bekende effecten van oplosmiddelen zijn hoofdpijn, duizeligheid, slaperigheid, en irritatie van ogen, huid en longen. Als je jarenlang teveel oplosmiddel inademt, kun je de aandoening Organisch Psycho Syndroom (OPS) krijgen. OPS uit zich onder andere in vermoeidheid, concentratieproblemen, vergeetachtigheid, en in zeer ernstige gevallen dementie.

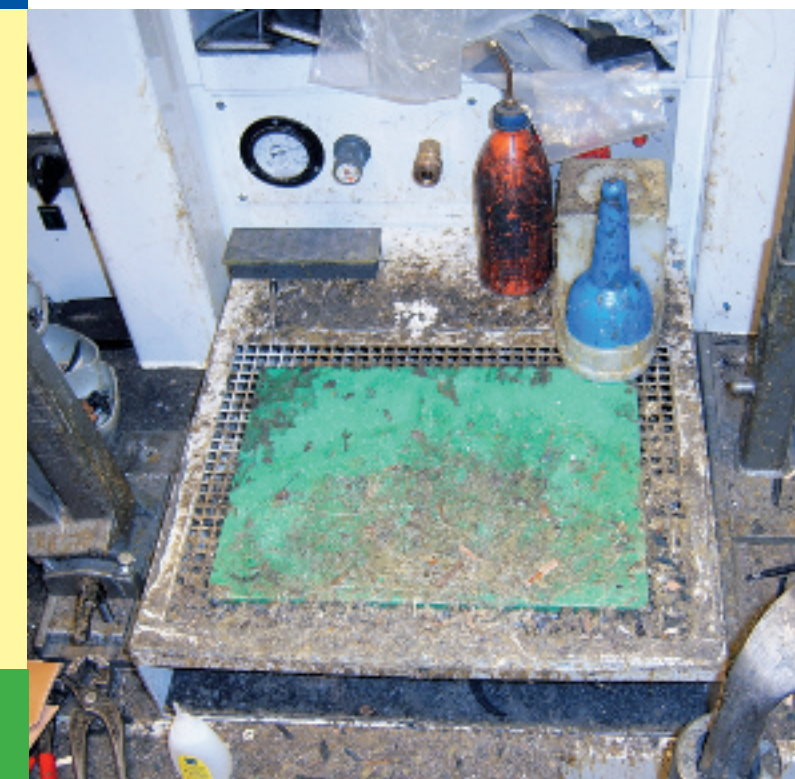
Oplosmiddel kun je op verschillende manieren in je lichaam krijgen. Voor de hand ligt natuurlijk het inademen van de dampen tijdens het lijmen. Veel oplosmiddelen kunnen echter ook door je huid opgenomen worden. Zelfs inslikken kan gebeuren, bijvoorbeeld als je na het lijmen een sigaret rookt en je handen niet gewassen hebt.

Hoe kun je jezelf beschermen?

Je kunt jezelf beschermen tegen de risico's van oplosmiddelen. Een belangrijke maatregel is het goed gebruiken van de afzuiging. Daar gaat deze richtlijn over. Een andere belangrijke maatregel is de bescherming van je huid. Daar kun je meer over lezen in de richtlijn “Verstandig met je huid omgaan”.

Afzuiging, hoe werkt dat?

Er zijn veel soorten lijmafzuiging. Bijvoorbeeld een lijmtafel met afzuiging in het werkblad. Maar ook een mobiele afzuigarm of afzuiging in een wand of lade is mogelijk. Het principe van de afzuiging is steeds hetzelfde; de damp van het oplosmiddel wordt direct afgezogen zodat je het niet kunt inademen. Dit werkt echter alleen goed als je je aan een aantal instructies houdt.

Goed gebruik van de afzuiging, instructies

Extra informatie voor werkgevers & zelfstandig ondernemers

Zorg dat de afzuiging altijd aanstaat en goed functioneert.

- Volg de instructies van je werkgever voor wat betreft het gebruik en onderhoud van de lijmtafel en afzuiging.
- Meld het aan je werkgever als je denkt dat de afzuiging niet goed functioneert.

Zorg dat je altijd dicht bij de afzuiging lijmt.

- Werk altijd op de lijmtafel en/of plaats de afzuigarm vlak boven je werkstuk.

Zorg dat je het oplosmiddel niet onnodig verspreidt.

- Zet de lijmpot tijdens het lijmen vlak bij de afzuiging.
- Leg gebruikte kwasten ook bij de afzuiging.
- Zet de gelijmde stukken altijd op de aflegplanken boven de lijmtafel of - als je klaar bent met lijmen - op de lijmtafel zelf.
- Sluit de lijmpot na gebruik.

Zorg dat je de lijmplek opgeruimd en schoon houdt.

- Veel spullen op een lijmtafel – schoenen, voorraad lijmpotten en dergelijke – hinderen de afzuiging; houd de lijmtafel daarom opgeruimd.
- Probeer door zorgvuldig te werken zo weinig mogelijk lijm te morsen.
- Maak je werkplek in ieder geval aan het eind van de werkdag schoon.

Naast deze instructies voor de afzuiging is de volgende persoonlijke hygiëne van belang om contact met oplosmiddel te voorkomen:

Eet, drink en rook niet op je werkplek.

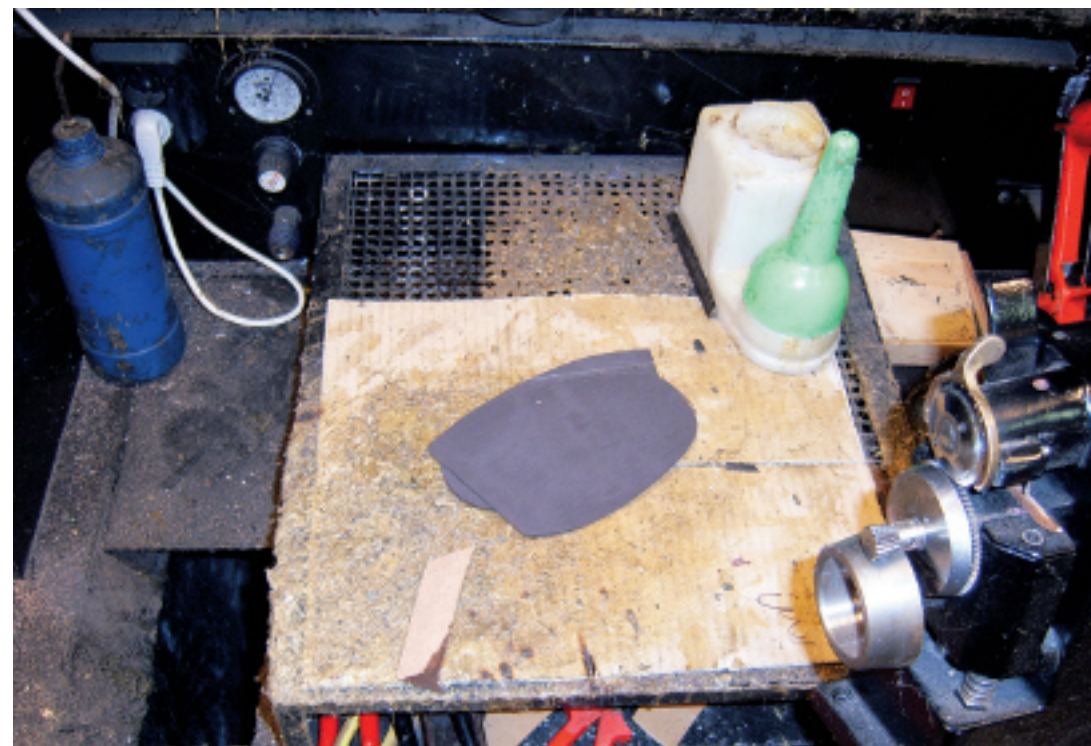
Was je handen en polsen voor iedere eet-, drink- of rook-pauze, of sanitaire stop.

Bewaar geen eet-, drink- en rookwaar in de werkruimte.

Waarom nou dit alles?

De meeste regels die hierboven staan ken je waarschijnlijk al. In de praktijk blijkt het lastig te zijn om je er ook echt consequent aan te houden. “Het werk moet af” en “het kost zo veel tijd” zijn veelgehoorde excuses. Het volgen van de instructies levert je echter veel op! De werkplek blijft netjes, geurhinder op de werkplek wordt minder, en het belangrijkste:

**gezondheidsklachten
door oplosmiddelen!**

verontreinigde lucht in ieder geval altijd naar buiten af. Het weer terug in de ruimte blazen van de lucht mag alleen onder bepaalde voorwaarden!

Leveranciers afzuiging

Er zijn in Nederland veel leveranciers van afzuiging. Zorg dat je goed weet wat je nodig hebt en maak goede afspraken met de leverancier. Een handvat daarbij kan een programma van eisen zijn.

Nieuwbouw, verbouw, verhuizen

Bij veranderingen op de werkplek is het verstandig om rekening te houden met de invloed op de ventilatie. Voor het verplaatsen van een machine bij een verbouwing kan bijvoorbeeld een langere afzuigleiding nodig zijn; de afzuiging kan daardoor verminderen. Overleg hierover met uw leverancier. Achteraf aanpassen van ventilatie kan kostbaarder zijn dan het direct goed aanpassen.

In aanvulling op de instructies voor de werknemers zijn de volgende zaken van belang voor werkgevers.

Plaats afzuiging

De werking van de lijmafzuiging kan snel verstoord worden door luchtstromen. Denk bijvoorbeeld aan een sterke afzuiging op een schuurband, of een blazende airco of heater. Houdt hiermee rekening met de plaatsing van een afzuiging. Plaats de lijmafzuiging op voldoende afstand van deze luchtstromen.

Doe-het-zelf afzuiging

Het maken van je eigen afzuiging heeft een groot voordeel, het is goedkoop. Groot nadeel van een doe-het-zelf afzuiging is echter dat je geen garantie hebt dat de afzuiging zijn werk goed doet. Indien je voor een doe-het-zelf afzuiging kiest laat je dan goed voorlichten, bijvoorbeeld over de explosieveilgheid in verband met brandbare dampen, de benodigde capaciteit en lektheid van het systeem. Voer de afgezogen

Onderhoud en controle afzuiging

Periodiek onderhoud en controle van de apparatuur is van belang voor uw bedrijfsvoering. Het zorgt niet alleen voor een betrouwbaar functioneren maar kan ook de levensduur verlengen. Belangrijke zaken voor een lijmwerkplek zijn:

- Het schoonhouden van de ventilator van de afzuiging. Er kan zich lijm op de fan afzetten waardoor de effectiviteit sterk af kan nemen.
- Het schoonhouden van de roosters in het werkblad. Het dichtlijmen van het rooster vermindert uiteraard ook de effectiviteit van de afzuiging.

Ga na per apparaat welk onderhoud en controle door de leverancier aanbevolen wordt.

Maak een overzicht per apparaat wat er moet gebeuren en spreek af wie wat doet. Dit varieert van een dagelijkse visuele inspectie tot jaarlijks groot onderhoud. De medewerkers kunnen hier zelf ook een rol in vervullen; bijvoorbeeld het schoonmaken van het werkblad. Denk in dit kader ook aan het invoeren van “weggooi”-werkbladen die de medewerker zelf kan vervangen.

www.nvos.nl